

Arbetsmarknadsnämnden

Camilla Kronholm
Rektor för yrkeshögskolan Trelleborg

Remissyttrande över Framtidens yrkeshögskola - stabil, effektiv och hållbar (SOU 2023:31, diarienummer: U2023/02078)

Sammanfattning

Trelleborgs kommun har inbjudits att lämna remissyttrande på Framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar (SOU 2023:31). Arbetsmarknadsförvaltningen har gått igenom utredningen och lämnar yttrande gällande följande områden; Statsbidrag och särskilda medel till yrkeshögskolan, ett gemensamt system för ansökan samt examina och progression.

Statsbidrag och särskilda medel till yrkeshögskolan

- Trelleborgs kommun instämmer med förslaget om att Myndigheten för yrkeshögskolan bör bemyndigas att få disponera ett anslagssparande men lämnar också förslag på en ny ersättningsmodell för nya utbildningar för att bidra till en stabil, effektiv och hållbar yrkeshögskola.

Ett gemensamt system för ansökan

- Trelleborgs kommun instämmer med förslaget att tilldela Myndigheten för yrkeshögskolan, Myndigheten för digital förvaltning och Universitets- och högskolerådet uppdraget att genomföra en förstudie gällande ett gemensamt ansökningssystem till yrkeshögskolan med förbehåll att kostnadsfrågan noggrant måste beaktas, särskilt med hänsyn till mindre utbildningsanordnare.
- Trelleborgs kommun instämmer med förslaget att det grundläggande behörighetsprovet för högskolan även kan användas för bedömning av grundläggande behörighet till yrkeshögskolan.

Examina och progression

- Trelleborgs kommun motsätter sig förslaget gällande reglering i förordningen om att utbildningar som omfattar minst 100 poäng måste innehålla minst en fjärdedels Lärande i arbete (LIA).
- Trelleborgs kommun instämmer med förslagen gällande införande av fördjupningsutbildning inom yrkeshögskolan samt ändring av examenskraven.

Beslutsunderlag

Remissyttrande, Framtidens yrkeshögskola – stabil effektiv och hållbar, SOU 2023:31

SOU 2023:31, Framtidens yrkeshögskola - stabil, effektiv och hållbar.

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att godkänna föreliggande remissyttrande, Framtidens yrkeshögskola – stabil effektiv och hållbar

att skicka föreliggande remissyttrande till Utbildningsdepartementet (Gymnasie- och vuxenutbildningsenheten).

Beslutet skickas till

Utbildningsdepartementet (Gymnasie- och vuxenutbildningsenheten) per e-post till

u.remissvar@regeringskansliet och med kopia till

annika.jaremo@regeringskansliet

Kopia tillställs kommunfullmäktige för kännedom per e-post

KS_W3D3@trelleborg.se

Ärendet

Vissa frågor om statsbidrag och särskilda medel till yrkeshögskolan

Utredningen föreslår att Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) ska ges möjlighet till anslagssparande. Vid särskilda satsningar kan MYH tilldelas medel med kort varsel. Detta skapar svåra förutsättningar att planera för utbildningsplatser och leder till svåra situationer för såväl MYH som utbildningsanordnare och arbetslivet. Utredningen menar att anslagssparande leder till bättre planeringsmöjligheter för samtliga parter och att det skulle leda till att tillskjutna medel kan användas i större utsträckning på ett mer effektivt sätt och minska antalet outnyttjade platser. Trelleborgs kommun instämmer med förslaget om möjlighet till anslagssparande men menar samtidigt att det inte är hela lösningen för att nyttja statsbidragen mest effektivt. Trots att antalet utbildningar med fler beviljade utbildningsomgångar ökat är det fortsatt korta beviljandeperioder och svårt för utbildningsanordnare att arbeta långsiktigt med att bygga upp utbildningarna. Det tar tid att synliggöra en utbildning och attrahera studerande. Ställtiden från beslut till utbildningsstart är ofta kort och eftersom statsbidrag inte tilldelas förrän utbildningen har startat är det svårt för mindre utbildningsanordnare att bedriva något större arbete innan utbildningen beviljats och startat. Ett förslag är att ersättningsmodellen för nya utbildningar sett annorlunda ut där hälften av beviljade medel för en utbildningsomgång betalas ut som en fast ersättning och resterande del är enligt nuvarande modell om årsplatsfördelning. På så sätt ges även utbildningsanordnare förutsättningar att arbeta för att fylla utbildningsplatserna och därigenom bidra till ett effektivt resursutnyttjande.

Ett gemensamt ansökningssystem för ansökan till yrkeshögskolan

Utredningen pekar på att ett gemensamt ansökningssystem bidrar till en högre rättssäkerhet, enklare hantering för utbildningsanordnaren och sänkta trösklar för studerande att söka till utbildningar inom yrkeshögskolan. Trelleborgs kommun instämmer med det förslag som lämnas att uppdra åt Myndigheten för yrkeshögskolan, Myndigheten för digital förvaltning och Universitets- och högskolerådet att vidare undersöka möjligheterna till och utformningen av ett gemensamt ansökningssystem. Utredningen pekar på möjligheten till central hantering av ansökan avseende bedömning av grundläggande behörighet och urval medan utbildningsanordnaren fortsatt ska ansvara för bedömning av särskild behörighet och reell kompetens. Det betyder att utbildningsanordnaren fortsatt behöver ha en organisation för att hantera ansökningar även om uppdraget skalas ned. Detta kommer att innebära större konsekvenser för små utbildningsanordnare, vilket behöver beaktas vid prissättning och kostnadsfördelning.

Utredningen lyfter gemensamma ansöknings- och utbildningstider som en möjlighet till bättre framförhållning och planeringsförutsättningar för anordnare och studerande. Trelleborgs kommun kan se vissa fördelar med detta, framför allt i programmen. Däremot anses flexibiliteten i kurser och kurspaket gå förlorad med detta förfaringsätt.

Examina och progression

Lärande i arbete (LIA)

Utredningen föreslår att utbildningar som omfattar minst 100 poäng ska innehålla minst en fjärdedel LIA. Trelleborgs kommun motsätter sig förslaget då kommunen anser att utbildningens innehåll och karaktär bör ligga till grund för omfattning av LIA. Detta bör bedömas av berört arbetsliv och utbildningsanordnaren när utbildningsinnehållet och kurser formas i samband med ansökan. Gällande utredningens konsekvensbeskrivning nämns endast ekonomiska konsekvenser och inte vad man önskar uppnå med den föreslagna regleringen.

Till förslaget kommer även ett förslag om att utbildningsanordnaren ska kunna ansöka om dispens från kravet på LIA. Trelleborgs kommun är kritisk till förfarings sättet då det innebär att ansökan om dispens ska inkomma från ledningsgrupp/utbildningsanordnare när utbildningen redan är beviljad. Utbildningsplan och kursplaner är då redan formade och det är svårt att göra större förändringar i utbildningen i det skedet. Att starta en ny utbildning innebär ofta mycket korta ledtider från beslut till start, vilket också i princip omöjliggör dispensförfarandet om det inte sker direkt i samband med ansökan.

Om fördjupningsutbildning och examenskrav

Utredningen föreslår införande av fördjupningsutbildningar inom yrkeshögskolan. Dessa ska bygga på kunskaper från eftergymnasial utbildning och ska kunna leda till kvalificerad yrkeshögskoleexamen efter studier omfattande 200 poäng. Trelleborgs kommun ställer sig positiva till denna utveckling av utbildningar inom yrkeshögskolan men anser att man behöver tydliggöra hur fördelning mellan fördjupningsutbildningar och ordinarie utbildningar ska se ut. Som beskrivet i konsekvensanalys ökar denna typ av utbildning flödet mellan lärosäten och yrkeshögskola men inte flöden på motsatt håll. Yrkeshögskolan är en god möjlighet till eftergymnasiala studier och kvalificerad kompetensutveckling för den som inte kan eller vill studera inom akademien och dessa möjligheter bör inte begränsas av att platser inom yrkeshögskolan i allt för stor utsträckning avsätts till individer som redan har akademiska meriter.

Utredningen föreslår förändring i examenskraven för såväl yrkeshögskoleexamen och kvalificerad yrkeshögskoleexamen för att dessa ska vara mer ändamålsenliga för utbildningar som ges inom yrkeshögskolan. Trelleborgs kommun ställer sig positiva till förslag om nya lydelse gällande examenskrav.